

SOČA

„Soča“ izhaja vsak četrtek in velja s pošto prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto f. 4.50
 Pol leta „ 2.30
 Četrt leta „ 1.20

Pri oznanilih in prav tako pri „poštanikah“ se plačuje za navadno trisporno vrsto:

8 kr. če se tiska 1 krat
 7 „ „ „ 2 „
 6 „ „ „ 3 „

Za večje črke po prostoru.

Posamezne številke se dobivajo po 10 soldov v Gorici v tobakarnici v gosposki ulici blizu „treh kron“. — v Trstu v tobakarnici „Via della Casserina 60“.

Naročnina in dopisi naj se blagovoljno pošiljajo pod naslovom: Viktor Dolenc v Gorici. — Rokopisi se ne vračajo; dopisi naj se blagovoljno frankujejo. — Delalcem in drugim nepremožnim se naročnina zniža, ako se oglase pri uredništvu.

Glasiloslovenskega političnega društva goriškega za branbo narodnih pravic.

Vojna v orijentu.

Kakor smo uže v zadnjem listu poročali, začela se je vojna mej Rusi in Turci dne 24. aprila s tem, da so Rusi prestopili posebno na treh straneh, pri Jassyju, Leovem in Bolgradu, rumunsko oziroma turško mejo. V malo dneh dospeli so Rusi do Donave in posedli so na dolnji Donavi Kilijo, Izmail, Galac, Barboše in Brajlo. Pred večerjem nahajal se je uže ruski glavni tabor v rumunskem mestu Jassy, kateri se utegne v malo dneh preseliti, kakor se danes poroča, v Ploješti nad Bukarestom. Isto tako prekoračili so Rusi turško mejo v Aziji pod Kavkazom dne 24. aprila. Mej tem pa, ko so imeli Rusi uže priliko na bojišču v Aziji meriti se s Turčini, se jim niso na onem v Evropi še toliko približali, da bi jih bili zagrabili. Vendar smemo vsak trenutek kaj takega tudi na Donavi pričakovati, če res mislijo Rusi doljno Donavo prestopiti, kajti do danes je uže nad 80 tisuč Rusov nabranih mej Kilijo in Brajlo, mej tem ko se za temi pomikajo brezštevilna krdela ruskih vojakov. V mali Aziji bili so se pri Batum-u. Turška poročila pravijo, da so izgubili Rusi okoli 800 mož in so bili nazaj verženi; iz ruskih virov pa posnemamo, da je palo samih 39 Rusov, da so pa Rusi vjeli nad 100 Turkov in 7 turskih častnikov. V velikem številu pomikajo se sedaj Rusi proti močni tvrdujavi Kars, za katero utegne v kratkem vneti se hud boj; isto tako krenilo jo je drugo krdelo proti Ardahan-u.

Turško brodogradnja na Črnem morji nahaja se na azijskih obalah in je bombardirala ruski tvrdujavi Poti in Nikolaj ter jih bajé močno poškodovale.

Na poročila raznih dopisnikov nemških listov ne smemo se veliko zanašati. Ti dopisniki se ne zmenijo veliko za to, ali se malo ali več zlažejo. Tako je dopisnik „Neue freie Presse“ uže pred tednom javil, da so Turci prestopili Donavo pri Vidinu in poseli Kalafat, kar se pa do danes nij še uresničilo.

Rumunija je popolnem na strani Rusije in je bajé tudi uže napovedala vojno Turčiji. Vsled tega poročila se tudi, da so se obrnile rumunske voje čete zopet proti Donavi, da bodo branile Turkom prehod čez Donavo pri Kalafatu in Djurdjevu, dokler ne dospejo tja Rusi.

Kaj važna vest došla je pred nekolikimi dnevi iz Srbije, po kateri utegne tudi Srbija udeležiti

se rusko-turškega boja. Turci hočejo namreč posesti zahodno Srbijo, posebno Kladovo na Donavi in Negotin. Srbija, se vé, je odločno protestovala zoper te turške namere in oborožuje se na vse kriplje, da turško silo odverne s silo. Najberže bi bili Turci uže skušali polastiti se Srbije, ko ne bi bili Turci mnogo svoje vidinske vojske poslali proti dolnji Donavi.

Perzija stoji tudi na strani Rusije. Ona zahteva namreč od Turčije odstop Bagdada in menda cele Mezopotamije. V ta namen nabrala je uže nad 30 tisuč mož ob perziško-turškej meji, da si s silo prisvoji to, česar bi jej ne hotela dati radovoljno Turčija. Proti Perziji ima Turčija na razpolaganje komaj 16 tisuč vojakov, kakor poročajo nemški listi. Sploh je turške vojske v Aziji komaj 90 tisuč mož, mej tem ko jih ima Rusija sama nad 130 tisuč.

Kakor smo uže zadnjič poročali, zavrnile so vse velesile Turčijo zaradi naprosenega posredovanja. Na to razposlala je Turčija okružnico vsem velevladstvom, v katerem dokazuje neopravičenost ruskega postopanja in se posebno sklicuje na proglašeno konstitucijo, katera je liberalnejša od katere koli druge evropske. Tega menda nihče ne taji, vendar pa je tudi vsak Evropejec prepričan, da ona ustava ostane v bistvu le na papirju, dokler jo bode izvrševala Turčija sama. Saj vidimo, kako se nam Slovanom pravica godi v Avstriji, koliko manj se sme torej pričakovati od Turčije, da bi bila kedaj pravična svojim kristijanskim podložnikom, dokler jej je „koran“ zapoved. Sicer kaj pomaga turški parlament v Carigradu balkanskim kristijanom. V njem sedé skoro sami Turčini in nekateri sebični patrijarhi, kateri se še bolj potegujejo za neopravičen obstoj gnjile Turčije nego Turki sami, ker je to v njihovo korist. Če bi pa tudi parlament zares pokazal resno voljo, biti pravičen vsestransko in dejansko oživotvoriti turško ustavo, kar bi se na videz tudi znalo zgoditi, nahaja se še turški senat obstoječ iz samih turskih zagriženih dostojanstvenikov, kateri bi nič manj nego privolili v to, da se dajo kristijanom enake pravice kakor Turčinom. Turek se preoberne, kadar se v jamo zverne. Če bi bila imela Turčija potrebne moči in resne volje, da hoče zboljšati stanje svojih podložnih kristijanov, imela je v ta namen cela desetletja časa, v katerem je mnogo obljubovala a nikdar nič storila. Zatorej je opravičeno, da se izbacne iz Evrope barba-

rični Turek, da bode mogoče na Balkanu ustanoviti novo življenje in širiti kulturo, kajti dovolj so uže preterpeli balkanski kristijani pod neznošnim turškim jarmom in barbarizem bi pač bil pustiti jih še dalje terpeti in stokati pod turškim gospodstvom.

Cernogorski knez Nikola odpotoval je ravnokar skoz Bjelopavličko v Albanijo. V svojem nagovoru na černogorske junake omenil je, da ne bodo najberže imeli v bodočem boju toliko prilike meriti se s Turci, kateri se bodo odsihmal le v svojih tvrdujavah branili.

Hercegovski ustaši bili so se uže na Nevesinjskem polju s Turci in so bili zadnji ob potoku Blisina, kateri se izliva v Narento, precej hudo tapeni.

O Miriditih se nič kaj dobrega neporoča. Nemški turkofili listi pravijo namreč, da so Turci poseli vso miridiško knježevino. A v kratkem jim utegnejo priti Černogorci na pomoč, ki zapodé brez dvombe vzajemno z Miriditi Turke.

Rusi se še vedno oborožujejo. Ravnokar zaval je ruski car, naj se zbere vsa ruska severna vojska v številu 480 tisuč mož.

Dunajski listi so uže izvohal, kaj namerava Rusija z balkanskimi deželami. Po teh listov poročilih dobi namreč Rumunija Dobručo in postane popolnem neodvisno kraljestvo, Bulgarija postane sama svoja knježevina, Srbija povekša se s staro Srbijo in Černegori priklopi se vsa Hercegovina in en del gornje Albanije ter postane popolnem neodvisna knježevina. Srbija in Černagora sklenete mej seboj pogodbo, po kateri pripade po izmerjenji jedne teh dveh dinastij cela knježevina drugi dinastiji. Kaj se pa ima zgoditi z Bosno, o tem ne vedó nemški listi ničesa poročati. Moreda je namenjena Avstriji v dar za njeno dobrovoljno, prijateljsko neutraliteto?

Deželni zbor goriški.

Šesta seja, 20. aprila. (Konec). — Načert postav zastran razdelitve občinskih zemljišč v Kopri-vi na Krasu se zaverne, ker je v mnogem oziru pomankljiv, in naročuje se deželnemu odboru, naj županstvo podučí, kako ga ima popraviti, da se bo mogel v prihodnji sesiji odobriti.

Prošnja odvetniške zbornice v Gorici in pol. društva „Sloge“, da bi se za goriško okolico ustano-

LISTEK.

Emanuelejda.

Satirična rapsodija v 3 spevih, zložil Fr. Zakrajski
 Konec.

Kralj Galantuomo zdaj povzdigne glas:

„A kaj sanjarim? Kaj potrpežljivost
 Tu tratim s tabo? Saj Ahasverus
 Nij nič, ko izvor vrele fantazije.
 Hladan obkladek mi krog glave le,
 I večni Žid je bivši — suh fantom!...
 V teiesnem cvetu i pivavoče
 V življenja glasnem pustu videti
 Prej rajnke hočem ko Ahasvera
 V resnici, ki nij nič ko smešna senca
 Kvantavah figamož i babjevercev...
 Ti revče židovsko — če prav pomislim,
 Ti hčeš sramotiti naturni zakon,
 Ter vstvariti s seboj iznimke? Haha!...
 Ti hočeš biti, ki že davno nijsi
 Več bil? Ti kralje ko druhal še hčeš
 Slepanti?... A vedi, da sem v Arnu
 Se mil, ko drugi modrijani... O
 To vem: Obroke imajo prikazni
 Pozemske, ino nič se ne ponavlja;
 Dosledno nič ne biva. kó na videz.

Pač glej, da se pobereš; ker le kri
 Preplašila se je za nekaj časa,
 I scer nič več. Pač res! Če si kaj bil,
 Ne veša moje domišljije, črvom,
 Ki vse pogonobé, si bil pripal.
 A čuj, podirajoče kritike
 Se veseleči skrat, krvi razvnete
 Proizvod, Belcebubov svat, to čuj,
 Ki pikati le znaš, popraviti
 Pa nič: Kaj nij ti prav v državi mojej?
 Ne cvete vera? Al ne književnost?
 Ki prva je za njo? Ne obrtnija?
 Sezidanih altarjev nij pravici?
 Omika mar zastaja, i Merkurij
 Ne kreta se spodobno i veselo?
 Jezikovalo! Kje, kje iščeš hibe?
 Osrečiti ves narod kanim resno
 Pa tudi vse, kar gladki: „si“ izreka,
 Pod eno žezlo spraviti želim:
 Kar nameravam, prava pravo je —...“
 Glej, komaj to izreče Galantuomo
 Krog njega regnejo stebrovi v tla,
 I njegovih hiš debele stene ž njimi;
 Pa zdajci zgine vse z ropotom groznilim,
 Ko zinilo bi bilo zemlje žrelo.
 I ko na drug planet zmaknena
 Se vidi, ptuje vse krog njega je.
 Osupa kip Ahasverus slogi
 Pred njim s pokončnim prstvom ga svaré
 I glej, planet, razljuten ne miruje.

Za mračnim horizontom nerazločno
 I v divjem lomu zahrumi, i zmír
 Groznejši biva hrup, i zmirom bliž.
 Tak iz votlin Vezuvovih bobni
 Popotniku na splašeno uhó;
 Tako iz dalje Mongibel i Hekla
 Pogodrnjata v srdu, ter s tulenjem
 Naznanjata notrajnih puntov sile. . . .
 Iz neštevilnih grl se zdaj zasliši:
 „Gorjé ti, o gorje ti, bogoklevec!“
 I spet potihne hrup ko pred nevihto;
 A kmalu glas strašan se oglasi,
 Doneč ko tam iz zvezdnih dalečin,
 Krepak i v mozeg se pogrezujé,
 Sibilinej slovesnosti primeren.
 V koleno zgrudi zdaj se Galantuomo,
 Ko bi glušili ga vsi gromi v jezi.
 Tak pa buči beseda sodnjedanja:—
 „Prijazno tod se ne kadi ognjišče,
 Tod znancev te ne zgreje naročaj,
 Veselega vesel obraz ne išče
 Neizrečeno grozen gledaš kraj,
 Ter dol blede otožnost ko v grobišče;
 Tu s strupom vladata škorpjon i zmaj;
 Narava se ne giblje, ko bi spala:
 Brezstraha smrt odtod bi clo zbežala.“
 „Nij nič, nij čisto nič, da to pobota,
 Kar obkrožuje žalostni ta breg,
 Clo časa kionč se leno tu razmota,
 V proteku dne prestoče tužen vek;

popreje zadostno garancijo za letne obresti in za točno povračilo kapitala v primernih odplačilih, ki jih pogodi posojevalec.

Deželnemu odboru je naročeno, naj si pri pristojni viši oblastnji kolikor mogoče prizadene, da bo početje, za katero se podeli podpora za leto 1878, po namenu postave končano.

Ta predlog se sprejme brez ugovora.

Diurnistom deželne pisarnice Aleksandru Chiades, Josipu Kregau in Albertu Planišček se dovoli vsakemu 25 gold. podpore.

Naročuje se deželnemu odboru, da plača cestnemu odboru v Červinjanu iz deželnega zaloga 2000 gold. podpore, da izdela kos skladovne ceste od Pradičijola do reke Tagho.

Naročuje se deželnemu odboru, da poštee cestnemu odboru tolminskemu 2500 gold. podpore iz deželnega zaloga in sicer polovico za nadaljevanje dela na skladovni cesti po idrijski dolini, polovico pa za cesto kraj Bače.

Naročuje se na dalje deželnemu odboru, da pretehta peticijo pol. društva „Sloga“ za ustavitev okrajnih posojilnic in da poda v prihodnji sesiji svoje eventualne predloge.

Zadnji predmet dnevnega reda je volitev udov in namestnikov za deželni odbor. Bili so voljeni, kakor smo že zadnjem številki poročili, kot prisledniki dež. odbora: gg. svetovalec Gorjup, Gasser, dr. Abram in dr. Deperis, za namestnike pa dr. Tonkli, Nikolaj Benardelli, Josip Faganel in Ant. pl. Dottori.

Ker je dnevi red končan, sklene deželni glavari s primernim govorom zborovanje nazdravljaje Nj. Velikanstvu cesarju Franc Josipu I.

Poslanci odzdravljajo z Živio in Evvivaklici.

Dopisi.

V Gorici, 3. maja 1877. (Prvi dan maja. — Naši Italijani in jutrovo prašanje. — Naša slovenska društva. — Goriški magistrat. — Trgovsko.) Prvi dan maja nij bil nič kaj prijeten; vreme je nestanovitno in premrzlo, vreme in tudi pomanjkanje penca je uzrok, da niso sicer zmerom dobroživili Goričanje nič kaj posebno praznovali praznika narave. Pač pa so naša mlada dekleta rokodelskega stanu tudi letos v velikem številu obiskale Kostanjevico in naša „jeunesse dorée“ porabila je to priliko za obilgatne „rendez-vous“.

Iz tega se vidi, da tudi goriška mladina rada hodi v cerkev, a iz postranskih namenov, iz pobožnosti pa gotovo ne.

Uže enkrat smo grajali goriške italijanske liste, klerikalne in liberalne, da držé s Turki vkljub temu, da je kristijanstvo in liberalstvo v največem nasprotju s koranom in njegovimi vernimi. V starih časih pridigali so glavni stebri katoliške cerkve v križansko vojsko proti Turkom in liberalci se vedno trdê, da Turčin nij za Evropo. Kaj torej zhadá tako naše Italijane, da ne morejo prebaviti osvobojenja pod turškimi jarmom zdihajočih Slovanov? Ne kak vzvišeni princip, še manj pravicoljubje, ampak goli egoizem, gola zavist in bojazen pred slovanstvom. Naši Italijani, ki so v vedni dotiki s slovanskim svetom, predobro vedó, da na obalah Adrije v Istriji, Dalmaciji,

v Trstu in na Goriškem bi bilo konec nenaravnega gospodstva Italijanov, ko bi se slovanstvo na jugu osvobodilo in okrepcalo, oni imajo v tem obziru s Turki neke skupne interese. Turki namreč gospodarijo Slovanom v orijentu; Italijani pa segajo prav po takem krivičnem gospodarstvu na avstrijskem jugu; eni in drugi so torej zbog svoje želje po gospodarstvu čez Slované najhujši nasprotniki slovanske ideje in če Italijani tudi včasih povdarjajo princip narodnosti in svobode, vendar storé to le do neke gotove meje, dokler se strinjajo namreč ti principi z njihovo koristjo. Mi povdarjamo s temi besedami posebno naše avstrijske Italijane; onkraj meje so uže nekteri bolj svobodoljubni in pravični Italijani; vendar pa je znano, da se italijanskim državnikom sline cedé po Dalmaciji, Istri in Primorskem, kar pa si lahko zbijejo iz glave, kajti slovanstvo na jugu nij več zapuščeno; ono je postalo zavestno in se krepí od dneva do dneva; Jugoslovan noče biti več rob na svoji zemlji in ko bi se Italiji tudi posrečilo, da še enkrat požanje setev drugih, je vendar gotovo, da bi bila vsaka aneksija slovanskih dežel velika zadrega za Italijo samo, kajti slovanstvo se ne da več potisniti v gorovje, ono sili do obalov Adrije, do katerih ima naravno pravico.

Dobro poznamo uzroke, zakaj naši primorski Italijani posnemajo nekako Madjare, a vse to nas malo briga. Slovanski meč začel je na jugu svojo nalogo in nobena moč ne more več zatreti mogočega gibanja; vsaka zmaga Rusov na balkanskem polotoku pomeni zmago slovanstva; vsi Slovani to enako čutijo in če tudi osoda nam v Avstriji živčim Slovanom nij posebno mila, zboljšala se nam bode gotovo, ker bližamo se prevratu avstrijske politike. Kot stražniki na jugu stražimo mi Slovenci in Hrvatje Avstrijo, pa tudi slovanstvo. To naj si zapomnijo dobro Italijani, kateri dobro vedó, kaka moč je narodna zavest.

Naša Čitalnica imela je za danjo soboto lepo, močno obiskovano veselico in sliši se, da v kratkem napravi sopet prav lepo veselico pod milim nebom v čitalniškem vrtu. Tudi druge čitalnice po Goriškem se pripravljajo na besede in druge veselice. Prav lepo priliko pa imajo zdaj naši inteligentnejši čitalničarji po deželi, da privabijo ljudstvo v čitalnične prostore. Naši kmetje se namreč močno zanimajo za dogodke na Balkanu; ali ne bi bilo prav, da bi ob nedeljah v vsaki vasi kedo kmetom čital o teh dogodkih? Prišlo bi jih povsod na stotine in vnel bi se razgovor o slovanstvu itd. in korist v polit. obziru bi bila velika. V nekaterih krajih se je ta nasvet uže lansko leto izpeljal in z velikim uspehom; s tem bode naše ljudstvo tudi dobilo veliko veselje do čitanja in sploh do omike. V Nabrežim delajo se velike priprave za prihodnji koncert „Slavca“; soditi se sme uže po tem, da bo v Nabrežju privrelo vse polno ljudstva od vseh strani.

Program Slavca je jako zanimiv; še bolj zanimivo pa bode kesneje tekmovanje raznih izvrstnih kvartetov. Naš goriški magistrat zida pa podira vse ob enem. Pred ne dolgim je proglašil postavo, da se mora vsak hišni posestnik posluževati pnevmatične sisteme za čiščenje stranišče, zaaj pa je sopet preklical to naredbo do nedoločena časa, ker so hišni gospodarji preveč godrojali proti monopolu društva za čiščenje stranišče, češ, da je to neka smekura itd. Ne vemo kaj bo dalje; a to smo zapazili, da hoče magistrat ljudstvo s tem potolaziti, da v svojem oiganu prinasa popise enakih zavodov v drugih mestih, namreč pa v Inomestu. Vendar pa je pomisliti, da je goriška okolica vse kaj družega, kakor pa okolica tirolskega glavnega mesta; naši Staudrežci močno rabijo stranišče in ga tudi radi dobro plačajo in točno odpeljejo. To bo torej še prav trda kost za naš magistrat.

Draginja zmerom večá tare našega kmeta; koruza se prodaja zdaj v Gorici od glđ. 2.40 do glđ. 2.50 polonik in najbliže bode še porastla. Bela moka je v 14 dneh porastla za glđ. 3 pri kvintalu, riž glđ. 2 pri kvintalu, in sploh vse cene so poskočile tako velikansko, da nij bilo uže mnogo let take draginje. Črno motje in Donava in sploh vse inostranske žitnice so zaprte zbog vojne; zatorej nij mogoče danes kalkulirati, koliko bodo še porastle cene živeža. Naši kmetje pa niso lani nič pridelali in morajo živeti za krajcarje. Bogme, slabše ne more biti.

Politični pregled.

V Gorici, 3. maja.

V našem deržavnem zboru godé se sedaj važne stvari. Na dnevnem redu je postava o zemljišnem davku.

Tirolski poslanec Lienbacher dobil je na svojo interpelacijo o zemljišnih odkupljenjih za izdelanje Giseline proge nepovoljen in nezadosten odgovor ter je predlagal, naj bi se o tem odgovoru debatiralo, ker mu je mogoče dokazati, da se ministerstvo o krivičnostih, koje so se godile pri imenovanih odkupljenjih, nij dobro po-

dučilo in prepričalo, da je vsled tega ministerstva odgovor nezadosten, ker je utemeljen na neresničnostih.

Predložila se je deržavnemu zboru v pretresovanje cela avstro-ogerska nagodba. Poslanec Herbst je predlagal, naj se v ta namen voli odsek 45 udov, kateri se je najberže uže včeraj izbral. V ta odbor bodo voljeni sami tri poslanci desnice in tri Poljci.

Naprednjaški klub deržavne zbornice začel se je uže rušiti. Izstopilo je namreč iz tega kluba dvajset poslancev, kateri se konstituirajo kot novi naprednjaški klub, ki se pa sicer popolnem vjema v nagodbenem vprašanji s starim naprednjaškim klubom. Svoj izstop opravičujejo s tem, da so se preuredila pravila naprednjaškega kluba ob času vstopa grofa Coroninija in družih v ta klub.

Mej Francozko in Nemčijo pričelo se je bilo vsled nekega govora generala Moltkeja v nemškem deržavnem zboru neko merjenje, katero je pa uže ponehalo, ker je bajé Francozka zagotovila, da ne misli ničesa učiniti ob sedanjih orientalnih homatijah napram Nemčiji. Saj menda so imele Moltkejeve besede le ta namen, da Nemčija za gotovo izve, ali se jej je treba česa bati od strani Francije, ko bi morala v orientalne vojni priskočiti prijateljici Rusiji. Naravno pa se mora iz tega sklepati, da se Rusija nič kaj posebno ne zanaša na Avstrijo, kajti le proti tej bi jej bilo treba nemške pomoči v slučajih, da potegne Avstrija, to je Madjari, s Turčijo. Nemčija in Rusija ste pač praktični in previdni; če bi bila tudi Avstrija tako previdna, potem bi nam Avstrijecem ne bilo treba bati se ničesa hudega v očígled rešenja orientalnega vprašanja.

Sicer nismo še vsega upanja zgubili, da jo krene Avstrija v teh nevarnih časih po pravi poti. Naj le rogovolijo Madjari proti Rusiji, kolikor jim drago, saj vendar vsak vé, da Madjari niso Avstrija, da so tudi še drugi mogočnejši narodi v Avstriji nego so Madjari, s kojimi treba računati. A zanašamo se tudi na nadvojvodo Albrehta, kojemu so madjarske politične sanjarije deveta briga in kateremu so se pred par dnevi po svojem netaktnem obnašanji še bolj zamerili Madjari. Vtaknili so namreč madjarski kulturovnosi v isti hotél, kder bi imel nadvojvoda prenočiti, iz Štambule došle zofte; a ker nij hotel nadvojvoda nikakor ne priti v dotiko s turškimi ne bodi jih treba, podal se je, komaj je došel v Pešto, prenočit na parobrod, na kojem se je rano drugi dan odpeljal v Esek. O ravno tem potovanji Albrechtovem na jug lomijo si sedaj Madjari glave in ne nadejajo se ničesa dobrega za se in svoje namere, kar mi želimo polnim srcem.

Francozka ostane kot do sedaj, kakor se je izjavil Decazes, minister zunanjih zadev, napram orientalnemu dogodjajem pasivna in popolnem neutralna. To je tudi gotovo edina pametna misel, kajti preabotno bi bilo, da bi se ona potegovala za Turčijo in žertovala denarjev in ljudi za stvar, katera bi jej ne donesla nikake koristi, s čimer bi si pa nakopala sovraštvo slovanstva.

Najvažniša politična vest je pa gotovo, da je Anglija v svojih uradnih novinah proglasila svojo neutraliteto v rusko-turškem boju. Tej vesti se bode puč vsakedo čudil in skušal si jo tolmačiti vsak po svoji pameti. Nekateri trdê, da ostane Anglija le toliko časa neutralna, dokler ne prodere Rusija čez Dobručo in Bulgarijo še naprej proti Carigradu; toliko časa ostane bajé tudi Avstrija neutralna. Ko hitro bi pa bil Carigrad v nevarnosti pred Rusi, potem se bodo vmešale tudi Anglija in Avstrija. Dovedevalo se bo pa tudi, da je stvar mej Rusijo in Anglijo dogovorjena tako, da dobi Anglija otek Kreto in da posede in si znabiti prilasti tudi Egiptet za vselej, ko hitro dobi Rusija Carigrad v svojo oblast. Ta misel nij sicer nova, a uriva se nam po sili, če pomislimo, kako znajo biti Angleži vselej praktični in sebični. Ko uže ne morejo zabraniti razdejanja turškega cesarstva, ker nimajo nijednih zaveznikov, skušajo in

Ko kdar danica v zariji se mije,
Jej plava zdaj oko v solza obstieti.
O rajski zar mileče simpatije,
Ki mu velja, je nebez vedno sinji,
Da ko v sponladnih gajih zmur detinji.
Zdaj Vila kralju, ko mu smehljaj vgleđa:
„Ti manjšaš krivdo si, je videz meni;
A svojo imej vso, drugač je zmeda,
Ki nikdar i nikjer ne bo ti v cení.
Ti sam si kriv, to zmír ti bodi veda,
Zato vse druge sumnje z mislij deni,
To si zapomni!...“ resna Vila reče,
Ter se v oblak s prikaznimi obleče. —

**

„Nu, pri moj du — naj! Spravi! Sire!
Sem Vas spet gor, i peljal v prejšnje stanje:
Zidovi spet stojé, ko pred je vse.
Ta skušnja, he, Vas je zmodrila? Kali?
Presueto so se tresle htače Vam! —“
Tako nagovori Ahásverus
Zdaj Galantuoma, ki na sofi pot
Si briše s čela sopihaje truden.
„O pač zmodrila! — reče kralj — zmodrila!
Per Bacco! Kaj sem videl? Kaj sem slišal?
Kedó dejal bi? Avstrija tud v zvezi
Z mogočnimi duhovi? Infelice me!...
Kaj bo z menoj, kaj bo? Oimè! Oimè!
Adijo Trst, Primorska pa Tirole!“
„I vse junaštvo!“ — večni Žid pristavi,
Ter vzame nov ošček s tobakire;
Nato pritisne, odhajaje, še,
I trebih si držé demonično:
„O che piacere! Hahahaha!...“

gledajo kolikor mogoče se okoristiti brez kake posebne žertve pri tej priliki. V tem potrjuje nas lahko tudi poročilo, da se podá angleško brodovje k Kreti ter da v istini posedejo Angleži Kreto, ko hitro bi tam poknila ustaja.

Zadnje vesti.

Iz vojnega polja v Aziji se poroča, da so se 28, 29 in 30 aprila precej hudo vojevali Rusi in Turci pri močni tverdnjavi Kars. Turki hoteli so braniti Rusom prodiranje proti Kars-u, a bili so vedno nazaj verženi. — Rusi prestopili so v Aziji turško mejo tudi pri Erivanu, kakor se poroča iz Tiflis-a, in so proderli brez zapreke do Bajazida, čegar posadka 1700 mož je v naglici pobegnila prepustivši Rusom tverdnjavo in prav mnogo streliva in družega vojnega orodja. — Najnovejša vest, koja je došla iz Belgrada, nam pravi, da so Rusi bombardirali turško tverdnjavo Ruščuk nasproti Djurdjevu in jo dobili v svojo oblast zgubivši 15.000 mož. Druga čez Černoviče prihajajoča vest pa javi, da so Turci bombardirali Djurdjevo, da se pa niso mogli mesta polastiti. — Perzijci marširajo uže, kakor se javi, 15.000 m. močni proti Bagdadu in nameravajo tako daleč prodreti, da se združijo z Rusi, prodirajočimi čez Bajazid proti Mezopotamiji.

Danes došel je brzovjav, da so Turci iz brodovja hoteli bombardirati Brailo, da jih je pa rusko brodovje pognalo v beg.

Razne vesti.

Iz Kanala se nam piše: Vdobilni smo uže pred enim mesecem tolikanj pričakovanega pomočnika v bolezni, zdravnika dr. Lisjaka. Dovoljeno naj nam bode torej javno zahvaliti se za to našemu občinskemu zastopu, da nam je priskrbel takega zdravnika, da si nič boljsega ne želimo, kajti v tem kratkem času pokazal se je uže kot moža na pravem mestu. Bog ga torej mnogo let med nami ohrani in priporočen bodi prav gorko vsacemu bolniku! Pri tej priliki naj tudi omenimo, da se odsihmal dobé pri g. Pasagnolli-ju, lekarji v Kanalu, prav dobre frišno napravljene medicine po enako nizkej ceni kakor v vsakej goriškej lekarnici.

Turske zofte prišle so se poklanjat svojim prijateljem madjarskim v Pešto za simpatije, koje jim izražujejo uže čez leto dnij na vse mogoče načine. Ceravuo je bilo slovesno sprejemanje zoft po vsem dolnjem Madjarskem policijsko prepovedano, delalo se je vendar povsod po mestih, v katera so prišli, obilno hrupa in vrešča, kakor bi hoteli Madjari svet preoberniti. Najhrupnejše pa so se sprejele zofte v Pešti. Mi ne rečemo drugega na to, nego Bog daj norcem pamet! Dostavljamo pa še, da naj vsi, koji simpatizujejo z našimi slovanskimi brati Rusi, ob vsakej priliki tudi izražujejo te svoje simpatije ter na vse dovoljene načine učinjujejo protidemonstracije.

Dornberška čitalnica napravi ob priliki vinske razstave v nedeljo 6. t. m. Besedo s tombolo, petjem in glediščno igro. Pri zadnji bodo iz uljudnosti sodelovali goriški diletantje. Vinska razstava bo od 8 zjutraj do 4 popoldne. Tombola se začne ob 6, Beseda pa ob 7 1/2 zvečer. Kartela za tombolo stane 10 kr., vstopnina k Besedi za neude 20 kr.

Kopersko učiteljsko izobraževališče ostane za trduo v Koprnu. Naš deželni odbor je namreč prosil, naj bi se prelozilo zopet v Gorico, a ministerstvo odgovorilo mu je, da to nij mogoče. Ko izvemo razloge, koje navaja ministerstvo, jih objavimo. Najberže povdarja, da je treba po Istri med učitelje ne koliko nemške kulture natrositi.

Kopelji v Gorici, katere zida naš mestni magistrat, so uže pod streho in bodo najberže o pravem času še doveršene. Poslopje inna samo jedno nadstropje in je jako praktično uredjeno, kakor se nam pozdeva. Naš magistrat bode smel po pravici biti pousen na to, kajti s tem vstregel je veliki potrebi naših meščanov, da jim ne bode treba tako daleč v Soči v hudi poletni vročini iskati si kopelji. Manj premožni bodo morali, se vé, hladiti se še vedno v Soči, kajti poslopje za kopelji stane mnogo denarjev in ako bode hotel naš magistrat dobivati obresti potrošenega kapitala za kopelji, bode moraj za vsako kopelj visoko ceno postaviti, katero bodo mogli plačevati le premožnejši meščanje.

Iz Tolmina se nam poroča, da je tam za župana izvoljea g. Kacafura. Volitveni boj je bil hud; agitacija je bila živahna. Uzrok prepira je bilo menda le zidanje nove šole, na katero čakamo uže leta in leta; bog vé, ali jo dobimo pod novim županstvom! Sploh bi morala pri nas zlata slega še marsikaj popraviti; z vednimi prepiri in boji ne pridemo daleč. Pri priložnosti denemo marsikaj na rešeto in pred sodnji stol občinstva.

Povozila je šolarčka iz Podgore neka visoka dama, ki po Gorici navadno vozari s parom konjičev. Čudno je bilo videti, da to damo nij nesreča prav nič ganila in da se nij za nesrečnega dečka prav nič več brigala, ampak podarila mu reven petak in s tem hotela poravnati svoj dolg. — Aristokrati še vedno mislijo, da kmečka rudeča krv ne velja toliko, kakor plava aristokratska.

Za svilorejce. — Praktični in teoretični poduk v sviloreji na Gorškem svilorejskem poskuševališču začel bode letos dne 14. maja. Poduk bode obsegal sledeče predmete: 1) Anatomija, fiziologija in patologija sviloprejke; 2) Sredstva proti bolezni sviloprejke, 3) Kako odgojevati pravilno sviloprejke, 4) Praktična vaja v pravilni odgoji sviloprejk in raba mikroskopa za razdelitev semena po celularski sistem. Poduk bode vsak dan od 5 do 7 ure popoldne v dveh oddelkih; v enem se bode poučevalo italijansko, v drugem nemško. (Torej za Slovence nij ta zavod). Kedor se hoče vdeležiti, naj se oglasi pri omenjenem zavodu do 10. t. m. Žalostno v resnici, da c. k. vlada povsod prezira Slovence, kakor da bi Slovencem ne bilo treba poduka.

Iz Biljane se nam piše, da se je preteklo nedeljo, 29. t. m. vdeležilo prav mnogo občinstva predavanja g. prof. Povšeta o vinoreji. G. profesor je v gladki besedi in prav razumljivo razložil bolezni vina in bolezni trte; občinstvo pa se je splohanimalo za ta poduk in nadejati se je, da se bo s takimi pogostimi predavanji probudilo v Brdih veselje do občnega kmet. napredka. Saj pa je za dnji čas, kajti naša Brda bila so dozdej v vsakem obziru jako zanemarjena.

Vabilo. — P. n. gg. odbornikom, poverjenikom, pevcem in sploh prijateljem „Slavčevim“.

Vsled sklepa „Slavčevega“ odbora dne 19. aprila t. l. bode „Slavec“ pel v četrtek 10. maja t. l. v Nabrežini pri slovesnej sv. maši ob 10. uri zjutraj in pri koncertu ob 5. uri popoldne.

Program koncertu:

1. „Slavčev“ spev; uglasbil Avg. Leban; 2. Pri zibelki; uglasbil Kam. Mašek; 3. Bod' zdrava; uglasbil Dr. Ipavec; 4. Stranam; uglasbil Dav. Jenko; 5. Jadransko morje; uglasbil Ant. Hajdrih; 6. Putnik; uglasbil V. Lisinski; 7. „Ko zvezd itd.“; uglasbil Fr. Schubert; 8. V sladkih sanjah; uglasbil Ant. Hajdrih; 9. Nočni stražarji; uglasbil Iv. pl. Zajc.

Med koncertom bode tombola s sledečimi dobitki: 1. Tombola 1 Napoleondor, 2. tombola 1 cekin v zlatu; cinkvina 2 tolarja, kvaterna 1 gold. v srebru. —

Kartele se bodo prodajale v Nabrežini pri g. Tanze-tu. Prodaja kartel se bode začela precej po maši in bode trajala do začetka koncerta; kesneje se bodo kartele dobivale samo še pri Slavčevem denarničarju.

Da se prihranijo poštni stroški, se bodo razdelili programi še le v Nabrežini.

Odbor Slavca se nadeja mnogo obiskovalcev iz Krasa, Tista in sploh iz Gorškega ter prosi slovenske liste, da ponatisnejo ta program.

Pozor!

Podpisani naznanja slovenskemu občinstvu, da je vzel v najem gospod Rupnikovo palačo z vrtom v Solkanu, kder bode v nedeljo 6. t. m. odprl veliko gostilno „Pri Studencu“ in si bo po vsej moči prizadeval zadovoliti občinstvo z dobrimi mnogovrstnimi najboljšimi pijačami in jedili in točno pa ceno postrežbo

Anton Merlin.

V Soči št. 12 t. l. ponuja gospa Demscherjeva vdova iz Železnikov lepe krovajce (Brotampeln) po nizki ceni. Ker pa imenovana gospa krovajcev sama ne izdeluje, bi k večemu zamogla komu postreči s kupljeno robo. Fabrika za izdelovanje izvrstnih krovajcev, ki so po Gorškem in Vipavskem že dolgo časa gg. trgovcem dobro znani in s katerimi se vsaki čas urno in najboljše postreže, ima

Jožef Potočnik

v Železnikih (Eisnera in Oberkrain).

Podpisani naznanja, da ima svojo zalogo žvepla za žveplanje trt v drogeriji Ghitter v Raštelu, v Podgori v lastni hiši in v mlinu v Muši.

A. Kocijančič.

Velika zaloga
oblek za gospode k „rimskemu kralju“
Adolfa Wellischa

nahaja se sedaj

samo na Dunaji, Wieden, Hauptstrasse 11,
gegen dem Naschmarkte, (popreje Keiler & Alt)
in priporoča najelegantnejše obleke za gospode in dečke; na dalje za pomladansko dobo: Gravelotte — sukaje po 12 gl., jednobarvne cele obleke po 18 gl., po nizkih in stalnih cenah.

Razpis učiteljske službe.

Da se prazna služba učitelja III verste v Rukavcu hrvatskim učnim jezikom in po zakonu 3. novembra 1874 odmjerenom plačom, kakor i stanovanjem v naravi, redno napuni, razpisuje se natečaj opomenom, da prošnje sa dokazi sposobnosti, starosti in dosedanjega službovanja se imadu najdalje do 28. maja t. g. od onih prositeljah, koji su jurve v službi, tragom predpostavljene oblasti, a od onih, koji još nisu službovali, ravnim potem na ovo c. k. vječe predložiti.

C. k. kotarsko školsko vječe
Voloska 26. aprila 1877.

Poskusite!!

Podpisani naznanja p. n. občinstvu, da je odprl 1. t. m. prodajalnico v gospodski ulici šte. 266 in priporočevaje se za močni obisk, obljublja postreči vedno z najboljšim blagom po najnižji ceni.

Karol Makuc.